

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 19/08/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 168: Thân người khó được nên phải trân trọng

Con người trên thế giới hiện có hơn 7 tỷ người. Trên Kinh Phật nói, nếu đã mất thân người và để có lại được thì khó như con rùa mù 100 năm ngoi lên mặt biển một lần, tình cờ gặp được bong cây trôi dạt trên biển cả. Cơ hội để rùa mù gặp được bong cây trôi dạt rất là ít. Điều này cho thấy có được thân người rất khó.

Trong khi đó, mạng sống của con người thật mong manh trong bối cảnh chiến tranh và thiên tai nhân họa vẫn đang diễn ra trên thế giới. Một chiếc xe đang đi thì chiếc camera cảm tử lao vào làm toàn bộ những người trên xe đều chết. Đó là chiến tranh, còn thiên tai thì sao? Một người Mẹ nghe tin sóng thần, quá hoảng sợ nên chạy xe lên núi cao để tránh, nhưng do lạc tay lái nên đã rớt xuống núi hay một cặp đôi ngồi uống cà phê thì bị đất đá sạt lở do mưa lớn vùi lấp.

Những người không bị thiên tai nhân họa thì sao? Thầy Thái từng nói trong bộ Quần Thư Trị Yếu rằng hạt minh châu rất quý hiếm và có giá trị rất lớn. Hạt minh châu để vào chén độc thì độc tan biến. Người có hàng núi tiền cũng chưa chắc mua được hạt minh châu. Hạt minh châu quý đến như thế nhưng nếu có ai đem hạt minh châu đổi lấy mạng sống của chúng ta, chúng ta chắc chắn không đổi bởi vì thân mạng này còn quý giá hơn hạt minh châu. Tuy nhiên, ngày ngày chúng ta đang sử dụng thân mạng này cho việc gì?

Chúng ta đang làm những việc tùy tiện, việc trái pháp luật, việc phạm pháp, việc trái với luân thường đạo lý. Nếu ngày ngày chìm đắm trong ảo danh ảo vọng, chìm đắm trong tự tư tự lợi, chìm đắm trong hưởng thụ năm dục sáu trần, chìm đắm trong tham sân si ngạo mạn thì chúng ta lại tạo nghiệp. Những nghiệp được tạo ra đó khiến chúng ta khó có lại được thân người.

Nhiều người rất xem thường thân mạng của mình. Khi tạo ác, làm những việc hại người thì cứ ngỡ mình là anh hùng lắm, nhưng đến khi lên ngọn đầu đài để xử trảm thì lúc đó tay chân run rẩy, rất sợ chết. Hòa Thượng nói: ***“Trên Kinh Phật nói thân người khó được, Phật pháp khó nghe. Bạn đã có được thân người lại gặp được Phật pháp, vậy thì bạn có cơ hội để nâng lên cao. Nếu chúng ta không có được thân người hoặc nếu có thân người nhưng không được nghe Phật pháp thì ngay đời này, sẽ trải qua một cách luống uổng.”***

Chúng ta có được thân người, lại được gặp Phật pháp thì chúng ta sẽ có cơ hội nâng lên cao, tức là cơ hội chuyển phàm thành Thánh. Ở thế gian, chúng ta quan sát thấy nhiều người giàu sang có rất nhiều tiền nhưng vẫn khổ và họ không biết nguyên nhân vì sao lại như thế. Câu hỏi đó đeo đẳng mãi, thậm chí đến khi rời khỏi thế gian, họ vẫn chưa tìm thấy câu trả lời.

Tôi biết một người như thế, họ làm rất nhiều việc tạo nên phước báu thế nhưng con cái họ lại bất hiếu vô nghì. Cha chưa ngồi thì con đã ngồi; Cha chưa ăn thì con đã ăn xong; Cha chưa nói thì con đã nói xong. Rồi đây họ sẽ đặt câu hỏi rằng vì sao họ làm nhiều việc phước báu như vậy mà kết quả lại không như mong muốn! Họ có thể chất vấn Phật và thậm chí còn phỉ báng Phật. Cho nên có được thân người gặp được Phật pháp là một việc, còn việc quan trọng hơn là gặp được Phật pháp rồi có y giáo phụng hành hay không?

Theo Hòa Thượng đời sau muốn có được thân người thì phải có đầy đủ điều kiện. Điều kiện này không phải do Phật, vua Diêm La hay một vị thần nào định đặt mà do pháp giới tự nhiên hình thành. Người có tâm cảnh tham sân si thì đời sau họ không thể có được thân người. Trước đây tôi từng hỗ trợ cho một người lâm chung. Bụng của người này to đùng và có thể chuyển động. Khi họ lâm chung rồi, bụng của họ nóng rực, người này sanh tiền rất tham sân si. Người này sẽ đi về đâu? Đây là hiện tượng của Nga Quỷ rồi.

Cho nên Hòa Thượng nói: ***“Đời sau muốn có được thân người thì phải có đầy đủ các điều kiện. Đó là năm giới, mười thiện. Đây là Phật đã nói ra trên Kinh. Chúng ta thử nghĩ xem năm giới 10 thiện chúng ta đã làm tốt chưa? Nếu chưa làm tốt thì bạn tự biết tương lai chính mình có được thân người hay không? Hiện tại, chúng ta không bàn đến năm giới 10 thiện, chúng ta hãy hạ thấp xuống 1 tầng, đó là Phép Tắc Người Con - Đệ Tử Quy.***

“Trên Đệ Tử Quy đã nói ra 113 điều, bạn đã làm được chưa? Bạn chân thật làm được rồi thì bạn hoàn toàn có được thân người. Đây là thật! Không phải là giả! Bạn chân thật làm được rồi thì có thể bảo đảm bạn được thân người. Nếu như bạn chưa làm được Đệ Tử Quy hoặc chỉ làm được một nửa, vậy thì, tương lai bạn chỉ có phân nửa cơ hội làm người và phân nửa không có cơ hội làm thân người.”

Trước đây tôi đi chia sẻ Phật pháp thì có người hỏi tôi rằng niệm Phật mà không ăn chay thì có thể vãng sanh không? Tôi trả lời rằng có những người chưa ăn chay nhưng niệm Phật vẫn vãng sanh, nhưng rất hiếm. Người niệm Phật có ăn chay vãng sanh còn khó, bây giờ, chỉ vì ăn thịt mà mất đi cơ hội vãng sanh, thì có nên không? Người ăn thịt mà niệm Phật có nhiều cơ hội vãng sanh hơn người ăn chay mà niệm Phật, vậy chúng ta có cần chọn phần thấp hơn đó không? Người ăn chay niệm Phật và tích cực làm việc thiện thì chắc chắn cơ hội vãng sanh nhiều hơn rồi!

Hòa Thượng nói: ***“Bạn phải làm chỉ ít cũng đạt được tám, chín phần trong Đệ Tử Quy thì bạn mới chân thật có niềm tin đời sau có được thân người. Việc này bạn nghĩ mà xem có quan trọng không?”*** Đây là điều mà chính Hòa Thượng nói, vậy mà khi có người đề xướng việc học Đệ Tử Quy thì chính người niệm Phật lại cản trở việc đó. Thậm chí còn không cho những người học Đệ Tử Quy đến đạo tràng.

Hòa Thượng nói: ***“Cho dù được thân người cũng không có cơ hội để nghe Phật pháp. Một vạn người được thân người mà cơ hội để nghe được Phật pháp khó có được một người. Bạn nói thử xem việc này khó đến nhường nào? Nghe được Phật pháp rồi, mà Phật pháp vẫn có thật có giả, cũng như hàng hóa ở thế gian có giả có ngụy tạo. Thế gian này, Phật pháp thật thì ít. Phật pháp giả thì nhiều. Nếu bạn học phải Phật pháp giả thì cả đời này của bạn uổng phí rồi.”***

Vừa rồi chúng ta đã bắt nhiều vụ làm hàng giả. Thậm chí đồ chay cũng bị làm giả. Có một quán chay nổi tiếng mà khi lực lượng kiểm tra đến kiểm tra thực phẩm thì thấy toàn thịt ở trong. Trước đây, có một bà cụ ăn chay ở Đài Loan nhưng bị bệnh bò điên. Người con của bà mới nói với bác sỹ là mẹ mình ăn chay. Vụ việc được thanh tra và người ta đã phát hiện bên trong những món ăn chay mà bà ăn đều có vi chất của động vật. Vì lý do này mà từ lâu tôi tích cực đi trồng rau, làm đậu phụ.

Hòa Thượng đang phân tích từng tầng cho chúng ta, trước tiên là các điều kiện để có được thân người, tiếp theo là sau khi có được thân người rồi, chúng ta có gặp được Phật pháp không? Phật pháp giả thì quá nhiều mà Phật pháp thật thì quá ít. Hòa Thượng tiếp lời: ***“Cho dù gặp được Phật pháp thật rồi, bạn có tin hay không? Bạn có thể lý giải không? Bạn có thể tiếp nhận không? Bạn có thể y giáo phụng hành không? Từng tầng từng tầng mà đào thải, đến sau cùng còn sót lại được mấy người?”***

“Bạn không nên nhìn vào bảy tỷ người trên thế gian này, đến sau cùng 700 người cũng không có, đại khái là hơn 70 người mà thôi! Chân thật là không thể nào có thể so sánh được. Bảy tỷ người mà biến thành 70 người. Đây là những người chân thật đạt được lợi ích!”

Hòa Thượng muốn nhắc đến mức độ buông lung, giải đãi của người học Phật. Bởi vậy mà khi in bộ sách giảng giải Kinh Vô Lượng Thọ, Ngài nói: ***“Lần này in 10.000 bộ, có một đến hai người lấy đó tu học là đủ vốn rồi!”*** Lời nói của Ngài cho thấy Ngài đã nhìn thấy mức độ xen tạp của chúng sanh. Từ sự phân tích của Ngài, chúng ta thấy người tu hành giữa đường đứt gánh, cải đạo, bỏ tu v.vv... là chuyện bình thường, bảy tỷ người mà chỉ còn 70 người được lợi ích, thật không thể so sánh được. Vì vậy, việc như thế không đáng gì khiến chúng ta phải bận tâm.

Năm đó tôi còn làm quản lý ở một nhà sách, có người đến ngồi ở đó và họ nhìn thấy tôi và nói: ***“Sao điện năng của Thầy thấp vậy? Chỉ có 600!”*** Họ vào nhà sách và thấy con cóc ở trên ban Thần Tài thì thốt lên: ***“Òa, con cóc sao năng lượng mạnh vậy?”***

Nó phát ra năng lượng lên đến 1800 đề xi ben!” Chúng ta thấy rèn luyện năng lượng điện để làm gì khi mình chưa thay đổi được tập khí phiền não. Điều quan trọng nhất trong tu học Phật pháp là phải thay đổi được tập khí xấu ác của mình. Chúng ta hiểu điều này để không bị người khác lừa.

Hòa Thượng nói: ***“Phật pháp nói thiện căn phước đức nhân duyên đâu có dễ gì mà có được! Tại vì sao khi người chết, phần nhiều đổ vào ác đạo? Vì những thứ họ học được là những mặt trái, toàn là xấu ác, không phải là thuần tịnh thuần thiện. Bạn xem mẹ đã dạy con thế nào khi đưa con đến trường mẫu giáo? Họ dạy rằng: “Vào trường, đứa nào đánh con thì con phải đánh lại nó nha!” Bạn thấy giáo dục con như thế, mọi thứ đều phải cạnh tranh với người. Từ nhỏ đã nhận lấy giáo dục sai như vậy, tương lai, chúng sẽ phát triển theo chiều hướng này.”***

Thế gian thường nói người chết đi làm quỷ! Vì sao lại như vậy? Là vì trong cuộc sống hằng ngày họ ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi, ham hưởng thụ năm dục sáu trần, tham sân si ngạo mạn. Hòa Thượng đôn cử một người mẹ khi đưa con đến trường đã dạy con rằng ai đánh con thì con phải đánh lại, phải tỏ ra mạnh mẽ, đừng để nó ăn hiếp. Một lần bị ăn hiếp thì sẽ bị ăn hiếp luôn nên phải dành thế thượng phong trước.

Cách đây vài năm, có một cô giáo không biết đã gây ra chuyện gì mà Mẹ của đứa nhỏ đã xông vào đánh cô toi bồi, cô giáo nói rằng mình đang mang thai, xin đừng đánh nữa nhưng người Mẹ này vẫn đánh. Chúng ta thấy phần nhiều cha mẹ dạy con cái đều là dạy chúng cạnh tranh chứ không nhường cho nên ngoài cuộc đời, họ thấy chúng ta nhường, chúng ta tặng cho, chúng ta chí công vô tư, không đòi hỏi thì họ nghi ngờ rằng chúng ta đang có toan tính. Đây là việc hết sức đau lòng!

Cho nên với vai trò của những người làm giáo dục, chúng ta thấy *“Đường càng xa thì gánh càng nặng”*. Vì sao? Vì chúng ta phải làm ra tấm gương tốt, phải tiếp tục hy sinh phụng hiến. Đây là việc khó làm nhưng vẫn phải cố gắng làm. Từ nhỏ cha mẹ đã dạy trẻ cạnh tranh và lớn lên chúng theo đà cạnh tranh mà phát triển. Cạnh tranh sẽ dẫn đến đấu tranh, đấu tranh đến đỉnh điểm sẽ là bị thương thảm khốc.

Con người vẫn là nhân tố chính. Do trẻ từ nhỏ bị dạy sai nên lớn lên chúng theo chiều hướng đó mà phát triển. Khởi tâm động niệm của chúng sẽ vì ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi, ý niệm hưởng thụ năm dục sáu trần, tham sân si mạn mà tạo nghiệp. Cuộc sống của những con người như vậy có hạnh phúc không?

Trại hè được chúng ta tổ chức đã giúp các con được học cái mới, được thay đổi khiến cha mẹ mừng rơi nước mắt. Hôm trước, tại Hòa Phú-Đà Nẵng chúng ta đã tặng 80 cuốn sách *“Những tấm gương đức hạnh Việt Nam”* cho các con. Ngay sau đó, phụ huynh đã viết những lời cảm khái rất dài gửi cho chúng ta, cảm ơn các thầy cô đã sưu tập những tấm gương đức hạnh của nước ta. Lấy những bài học này để dạy cho con em mình, khiến các con tự hào về tổ quốc, về dân tộc.

Nếu trẻ em từ nhỏ được giáo dục những tấm gương đức hạnh và chỉ làm những việc tốt, luôn luôn hy sinh phụng hiến cho quốc gia, cho dân tộc thì chắc chắn các em sẽ không vì ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi mà tạo nghiệp. Xã hội chúng ta là xã hội bình đẳng đối đãi, bình đẳng trong hạnh phúc, bình đẳng được lợi, bình đẳng được sống. Cho nên phải giáo dục trẻ từ nhỏ.

Hòa Thượng nói: ***“Giáo dục để được thân người là gì? Là luân lý, là đạo đức, là nhân quả, là trí tuệ. Nếu con người sống ở thế gian trái với bốn đức này thì nhất định họ phải bị đọa lạc. Chúng ta hãy nghĩ đến chính mình, hiện tại chúng ta tiếp nhận là mặt chánh hay mặt phụ.”***

Mặt chánh là luân thường, đạo đức, nhân quả, trí tuệ và ngược lại với những điều này là mặt trái. Người học Phật là người có hành động, ý nghĩ, lời nói đều tuân thủ năm giới, trải qua đời sống đúng với 10 thiện, đồng thời ba nghiệp thân khẩu ý đều thuần tịnh, thuần thiện. Đó là mặt chánh! Cho nên chúng ta phải chú trọng đến giáo dục chánh diện trong hoàn cảnh sống của chúng ta. Nếu người học Phật phá trai phạm giới, không tuân thủ năm giới, 10 thiện còn người thế gian phớt bỏ luân thường đạo đức, không tin nhân quả, thì đó chính là họ đang tiếp nhận giáo dục để đi đến ba đường ác.

Những người đã học Phật thì chúng ta nói đến năm giới và 10 thiện, còn những người chưa học Phật thì nói đến luân lý đạo đức, nhân quả trí tuệ. Hòa Thượng đi họp ở Liên Hợp Quốc, gặp ai Ngài cũng chấp tay cúi nhẹ đầu và nói: *“Xin chào Bồ Tát!”* Lãnh tụ của các tôn giáo trên thế giới có hỏi là: *“Tôi đâu có học Phật mà gọi tôi là Bồ Tát?”* Hòa Thượng trả lời: *“Bồ Tát nơi nhà Phật là chỉ cho người có trí tuệ cho nên tôi gọi Ngài là Bồ Tát vì tôi kính trọng Ngài có trí tuệ!”*. Câu trả lời khiến ai cũng vui vẻ!

Cho nên với người chưa học Phật, chúng ta không đem 5 giới, 10 thiện nói với họ mà đem luân lý đạo đức nhân quả và trí tuệ để dạy cho họ. Nhân quả thì rõ ràng rồi! Khi gieo nhân yêu thương sẽ gặp quả yêu thương, gieo nhân tang tóc sẽ gặp quả tang tóc, trồng dưa được dưa, trồng đậu được đậu. Một người trong thế gian mà sống trái nghịch bốn đức này: luân lý đạo đức nhân quả và trí tuệ sẽ không được ai chấp nhận, không ai thích gần gũi, nhất định bị đọa lạc./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!